

Дора та Мінотавр: моє життя з Пікассо

Славенка Дракуліч

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — Н. С. Хороз

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Передмова

Відома французька фотографія-сюрреалістка і художниця Дора Маар, або Генрієтта Теодора Маркович, як звучить її справжнє ім'я, померла в 1997 році у Парижі в дев'яносто років. У її квартирі на вулиці Савоя серед численних паперів, документів і зшитків, списаних французькою мовою, знайшли чорний зошит із нотатками хорватською мовою. Це була мова її батька Йозефа Марковича (Йосип Маркович; Сісак, 1874 — Париж, 1973). Вона вільно володіла нею, але рідко користувалася, хіба в розмовах із батьком, на відміну од французької мови її матері Луїзи Джулі Вуазен (Коньяк, 1877 — Париж, 1942), якою розмовляла щодня. Дуже ймовірно, що нотатки хорватською мовою були для неї особливо цінними, позаяк Дора асоціювала цю мову з почуттями, котрі втілював її батько, а не мати.

Окрім того, Дора Маар відома як муза Пабло Пікассо (Малага, 1881 — Мужен, 1973). Її нотатки, як і очікували фахівці, зосереджені на зустрічі з Пікассо, стосунках двох творчих особистостей, одна з яких надзвичайно домінантна, розставаннях і травматичних наслідках для Дори, а також на періоді після їхніх інтенсивних стосунків. Попри те, що нотатки в чорному зошиті не мають назви, видається доречним назвати цю книгу на честь однієї з найвідоміших картин Пікассо «Дора та Мінотавр» (1936 р.). Ця картина, можливо, найвлучніше символізує природу їхніх стосунків.

За деякими даними, більшість недатованих нотаток — частково натхненних спогадом про розмови з психоаналітиком доктором Жаком Лаканом, які позначені в її щоденнику літерою А (аналіз) — були написані в 1958 і 1959 роках. Написані від руки, фіолетовим чорнилом, чітким почерком. Саме в ті роки Дора Маар відійшла від громадського життя і наступні чотири десятиліття аж до смерті жила усамітно. Рукопис видається матеріалом для майбутньої автобіографії, від якої мисткиня згодом відмовилась, або ж цього

зшитка просто не знайшли.

Зошит, про який мова, — а цілком можливо, що це знаменитий «зошит із Менерба», котрий згадували у книгах про Дору Джеймс Тейлор, Аліція Дюжовн Ортіс та інші автори — під назвою «Останні спогади Дори Маар» був проданий на аукціоні у 1999 році. Після смерті анонімного власника він потрапив на батьківщину Дориного батька. Тепер зошит зберігається в Рієдї, у знавця не лише Дориної творчості, а й самої Дори. Новий власник зв'язався зі згаданою вище авторкою і висловив умову, аби його ім'я та ім'я попереднього власника залишилися невідомими.

Незважаючи на те, що це фрагментарний і, ймовірно, незакінчений текст, він дає цінне уявлення про творчі особистості Дори Маар та Пікассо й, безумовно, заслуговує на публікацію. Передаємо його з редакторськими виправленнями і редакційними примітками.

Славенка Дракуліч

• • •

Далі — у повній книжці «Дора та Мінотавр: моє життя з Пікассо».

nashaknyga.com.ua